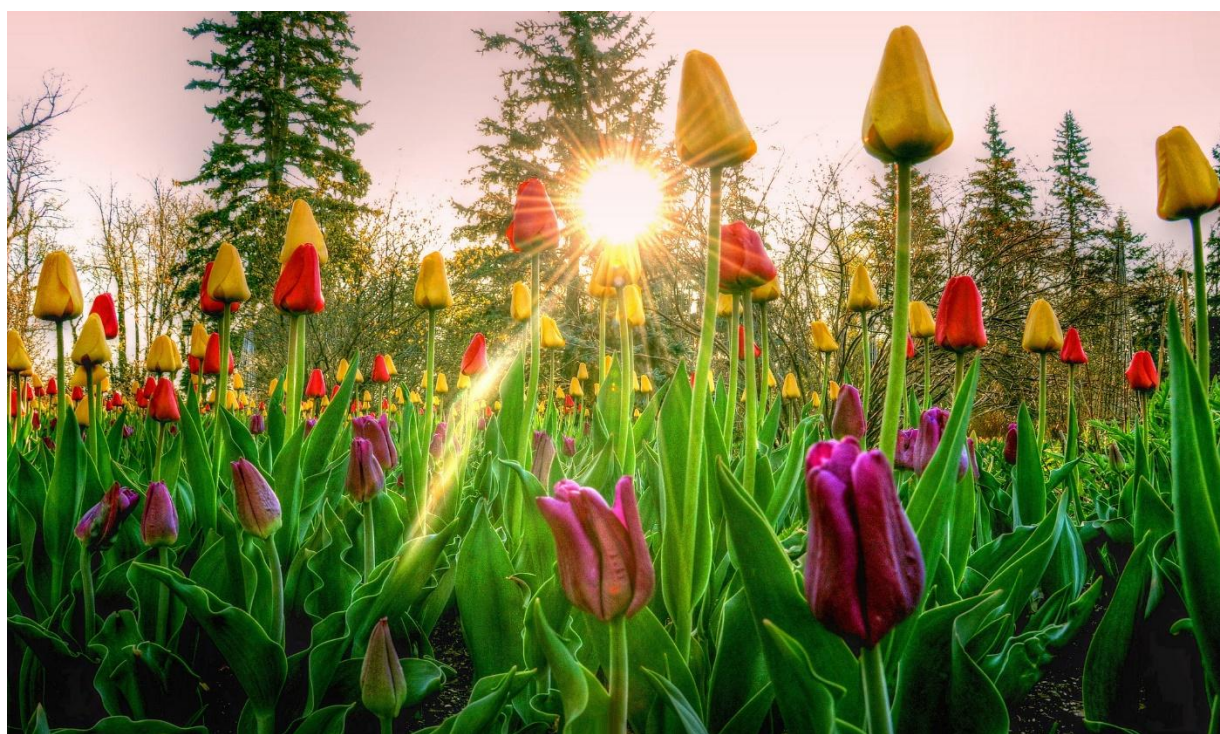

ZAHRÁDKÁŘSKÝ **ZPRAVODAJ**

ÚS ČZS OPAVA
1 – 2024

Vážení přátelé,

dovolte nám, abychom u příležitosti ukončení dalšího volebního období poděkovali všem členům dosavadní Rady ÚS ČZS Opava za jejich obětavou činnost i osobní práci za uplynulé období pro své zahrádkářské organizace i ostatní členy v zájmu dobrého jména zahrádkářů na Opavsku.

Poděkování patří také všem členům představenstva a revizní komise, kteří organizačně a technicky zajišťovali činnost územního sdružení, nezištně pomohli a zapojili se do příprav a průběhu akcí, výstav a soutěží. Byly to každoročně zdařilé soutěže Mladý zahrádkář a Floristika, výstavy v Ostravě a Olomouci i účast na Dni země v Opavě. Ocenění si zaslouží i naši odborní lektoři za přednáškovou činnost a všichni, kteří zajišťovali chod kanceláře územního sdružení. Podařilo se nám najít a dovybavit nové sídlo v prostorách Domu zahrádkářů ZO Opava-město, kterým děkujeme za vstřícnost.

V neposlední řadě patří naše velké poděkování Magistrátu města Opavy odboru školství a Masarykové střední škole zemědělské a přírodovědné za dlouholetou spolupráci a podporu. Zahrádkářskou činnost se snažíme popularizovat články v odborných časopisech, na našich webových stránkách i ve vydávaném Zpravodaji ÚS ČZS Opava.

Přejeme našemu územnímu sdružení mnoho dalších úspěchů a bohatou činnost v příštích letech a všem zahrádkářům hodně pevného zdraví a upřímnou radost z výsledků práce na svých zahrádkách i mnoho hezkých zážitků při společných akcích zahrádkářů.

Představenstvo ÚS ČZS Opava

Degustace ovoce s mezinárodní účastí ve Štěpánkovicích

ZO ČZS Štěpánkovice uspořádala 1. 12. 2023 degustaci ovoce s mezinárodní účastí. Pozvání přijalo 8 zahrádkářů ze Slovenska, 5 zahrádkářů z Polska. Akce se zúčastnil pan profesor Boris Krška z Holovous, pan Emanuel Vala ze Vsetína, ředitel školního statku v Opavě pan Jan Wies, místopředseda ČZS MVDr. Kubesa, předseda ÚS ČZS pan MVDr. Stanislav Šmajdler, ZÚZUSU Opava pan Ing. Vilém Kaller, Předseda Krajské koordinační rady pan Oldřich Janků z Karviné a dále starosta a místostarosta obce Štěpánkovice.

Přivítali jsme také zahrádkáře z ÚS Bruntál, ÚS Karviná, ÚS Frýdek-Místek, Nový Jičín, Opava, Ostrava, Přerov, Vsetín a naše zahrádkáře. Celkem se akce zúčastnilo 86 lidí. Degustaci řídil instruktor UČZS pan Miroslav Přasličák. Hodnotili jsme 37 vzorků jablek.

Hodnocení: 1 – Admirál, 2 - Golden Bohemia, 3 – Rasabel, 4 – Orion, 5 - Envy

Kromě této degustace jsme udělali chemický rozbor na vzorky, které byly degustovány. Rozbor vzorků byl na: PH, cukr v moštu, cukr v Jablku a výlistnost v % z jednoho vzorku.

Akce byla velmi zdařilá a po večeri ještě probíhala mezi zahrádkáři výměna zkušeností z pěstování ovoce. Na závěr bych chtěl poděkovat za podporu OÚ Štěpánkovice, ÚS ČZS Opava a také sponzorům.

za ZO ČZS Štěpánkovice Vilém Tomíček

Trápí vás plži, slimáci i hlemýždi zahradní a jak na ně...

Každoroční invaze této havěti je pro mnoho zahrádkářů pohromou, ve velkém likvidují zeleninu i okrasné květiny. Ranní návštěva zahrady, obzvláště po vydatnějším dešti je často pro nás šokem, ze kterého nejsme schopní se hned tak vzpamatovat. Poškozené klíčky a klíčící semena, okousané stonky, lodyhy, plody, hlízy i dužnaté kořeny. Okousané listy a do nich vykousané nepravidelné otvory s rozštěpenými okraji. Zůstávají jen žilky listů, které nebývají zpravidla poškozené. Ze sazenic aksamitníků vysázených v minulých dnech zůstaly jen pahýly stonků. A v blízkosti toho všeho bývá zaschlý perleťově lesklý sliz. Kdo se může na této pohromě podílet?

Slimáček polní a Slimáček sítkovaný - šedobílí až hnědí, někdy mramorovaní drobní plži ukrývající se v půdě a na nadzemních částech rostlin je nalézáme v noci, nebo za deštivého počasí. Jejich vývoj je rychlý a mají několik generací do roka.

Slimák největší - dosahuje 10 a více cm. Je různě zbarvený. Nápadný je svým zbarvením: Barva šedá až béžová s černými skvrnami na zádech a bocích. Jeho tělo je velké a protáhlé. Na zádech najdeme štítek – pozůstatek po ulitě. Přezimují dospělci, nebo kulovitě průsvitná vajíčka vykládána ve skupinkách po 10 - 30 na vlhkých místech pod kameny, hroudami apod. Je hermafrodit. Vajíčka se vyvíjí v závislosti na prostředí během 3 týdnů až několika měsíců. Do roka se vyvine několik generací. Živí se výhradně rostlinou potravou a houbami. Aktivní jsou převážně v noci, přes den jen za vlhkého počasí. K přemnožení dochází většinou v dubnu a květnu, ale také za teplého podzimu na zastíněných lokalitách a těžších půdách.

Plzák španělský – nazýván také **portugalský**. Poslední mírnější zimy napomáhají přezimování a tím i rychlejší šíření tohoto nově zavlečeného plže z Pyrenejského poloostrova. Přibližně asi před 50 - 60 léty se začal šířit za hranice původního výskytu. V celé Evropě jde o historicky nejvýznamnějšího a nejproblematictějšího škůdce mezi plži vůbec. Dorůstá velikosti 8-12 cm, je druhým největším plžem z našich druhů čeledi Arionidae. Tělo má zavalité, schopné se polokulovitě stahovat, zadní konec nohy je zaoblený. Mladí jedinci jsou tmavohnědí a v dospělosti má jeho zbarvení různé odstíny v oranžovohnědé škále. Tím se liší od plzáka lesního, jehož mláďata jsou jednobarevně bílá až světle žlutá s kontrastně tmavými tykadly. Přednost dává drobným zahrádkám nebo zapleveleným a hustě zarostlým neudržovaným plochám zastíněným vysokou vegetací. Při přemnožení mohou žírem způsobit velké hospodářské škody na některých kulturních plodinách. Jsou hermafrodité. V podmínkách středoevropského klimatu mají jednu generaci. Kladení vajíček probíhá od poloviny srpna do konce září, někdy i později. První mláďata se líhnou již za měsíc po nakladení vajíček. Z vajíček nakladených později se líhnou mláďata v následujícím roce v květnu nebo červnu, kdy jsou zaznamenávány největší výskyt.

Slimák popelavý - tělo tohoto plže dosahuje délky 15 - 20 cm, zbarvení je proměnlivé, někteří jedinci jsou černí, jiní nevýrazně bělaví nebo popelavě šedí. Žije především v lesnatých oblastech v různých typech lesů, zejména v listnatých, smíšených a lužních lesích. Živí se houbami, zelenými částmi rostlin a různými živočišnými zbytky.

Hlemýžď zahradní – v přírodě považován za užitečného, ale na zahradě ve větším páchá škody. Nachází se na stinných a vlhkých místech. Na rozdíl od slimáků se může ukrýt do ulity, kterou uzavírá vápenným víčkem. V létě, v období horka přečkává hlemýžď zahradní letní spánek a v zimním období pak upadá do spánku zimního. Oba tyto stavy ho

chrání před nepříznivými podmínkami. Jsou hermafroditi. Začínají se rozmnožovat vždy koncem května. Kteříkoliv dva hlemýžďi se k sobě spodní části těla přisají a stráví tak několik hodin a tak se oplodní. Oplodněná vajíčka kladou do důlku v hlíně a v jedné snůšce jich může být až šedesát. Líhnou se asi za 3 - 4 týdny. Ze zeminy, pokud je bohatá na vápník získávají potřebnou stavební látku pro své ulity, takže požírají půdu i nalezené ulity. Bez vápníku nemohou přežít. Hlemýžďi plní roli užitečných čističů v přírodě. Ve volné přírodě žije kolem 10 i více let. Pomáhají rozkládat odumřelé rostliny i mrtvé živočichy. Přestože jsou býložravci, požírají vše, co najdou, mrtvolky zvířat, jiných šneků či slimáků. Jako škůdce se specializuje na listy salátu, kapusty, špenátu, brokolice a dalších. Zejména po dešti okusují kořeny a mladou kůru stromů. Mají rovněž rádi klíčí semínka, mladou vysetou travu a nepohrdnou ani spadlým ovocem. Pokud se šneci v zahradě rozmnoží natolik, že škody převyšují jejich užitečnost je potřeba je zlikvidovat. K likvidaci šneků pomáhají různé mechanické bariéry kolem sazenic, ruční sběr s nalákáním na kuchyňské zbytky v podobě slupek z mrkve, okurek, melounu. Hlemýžďe odpuzuje česnek, cibule, fenykl, šalvěj a další. Proti hlemýžďům působí obdobně stejné přípravky jako proti slimákům, a to ve formě granulí – Ferramol nebo parazitické hlístice Nemaslug. Užitečnou vlastností hlemýžďů zahradních je, že jsou cenným zdrojem kvalitního proteinu. Jsou proto v zahraničí po úpravě vyhledávanou pochoutkou.

Jaký je rozdíl mezi slimákem a plzákem? Slimák má dýchací otvor v zadní části, kdežto plzák ho má v přední části. Dalším znakem je, že na rozdíl od slimáka nemá kýl.

Zahrada je místem, ve kterém se skloubí krása přírody i úsilí zahrádkáře, ale škůdci jako slimáci mohou představovat značnou hrozbu pro její rostlinný život. Na podzim slimáci ze zahrady podezřele rychle mizí. Ale neuhynuli, ve skutečnosti nakladli vajíčka a stahují se do vhodných úkrytů. Najdeme je v hromadách starých prken, dřeva, květináčů, kamenů, pod starými pytli, pod hromadou listů nebo mulčovací kůrou. Nejlepší způsob, jak se jich zbavit je potřeba provést v zahradě důkladný úklid. Provětrejte všechna temná a vlhká místa, včetně hromad organického odpadu, které bývají pro slimáky ideálními skrýšemi. Všechny nalezené slimáky zlikvidujte, čímž zabráníte jejich dalšímu množení. Několikaletou dobrou zkušenost mám s ošetřením půdy v předjaří dusíkatým vápnem, všude tam kde budu v daném roce pěstovat zeleninu a brambory. Osvědčilo se mi také obrytí plochy, kde pěstují zeleninu hlubší rýhou na šířku a hloubku rýče a tím přeruším přímý kontakt s okolím. Nahrazují tím překážku, kterou připravují zahrádkáři ze slámy, vápna, popela, vaječných skořápek, kávové sedliny či kukuřičné mouky. Dobře fungují i zapuštěné

nádoby s vhodným lákadlem jako je třeba pivo. S některými z dalších způsobů jako je použití přírodních repelentů, výsadba a pěstování různých druhů květin nebo bylin jako jsou divizna, šalvěj, tymián, levandule, lichořeřišnice, pelyněk, fenykl, česnek, řeřicha a další. Sporadický výskyt se pak dá zvládnout sběrem po dešti, či ráno a za soumraku. Je důležité si uvědomit, že žádná metoda není proti slimákům stoprocentně účinná. Doporučuji proto kombinovat v daných podmínkách různé metody a sledovat, která z nich je pro vaši konkrétní situaci nejvhodnější. Hubení plzáků chemickými látkami není vždy šťastné. Můžeme si tím ohrozit zdravotní nezávadnost své zahrady, nemluvě o tom, že se k vám plzáci nastěhují z okolí. Použijete-li granule na bázi metaldehydu, hrozí nebezpečí, že se vám těmito smrtelně jedovatými přípravky může otrávit váš pes nebo kočka. Přípravky na bázi sloučeniny železa a fosforu v přípravku Ferramol je pro zvířata neškodný a je vhodný k použití v rozestavěných budkách mezi zeleninovými záhony. Jakl (Rukověť 2021) doporučuje k účinné likvidaci plžů čpavkovou vodu. Jiní pěstitelé zase připravují a využívají postřiky z česneku nebo šedého mýdla.

Čím dále více jsou mezi zahrádkáři oblíbenější přípravky biologické. Využívají přirozeného parazita plžů – parazitickou hlístici *Pharmarhabditis hermaprodita* žijící v půdě a aktivně napadají zejména mladé plže, přičemž pronikají do jejich těla dýchacími otvory. Uvnitř těla vyvrhnou larvy háďátka ze svého traktu bakterií, která plže zabije. Plž přestává během 3–5 dní žrát a zhruba do dnů pod zemí hyne. Uvnitř mrtvého slimáka se hlístice dále množí a po dokončení vývoje ho opouští a v okolí vyhledává další plzáky a slimáky. Napadají výhradně plže, nejsou tedy nebezpečné pro jiné organismy, ani pro člověka. Není ohrožováno zdravé prostředí na zahradě a nehubí přirozené predátory plžů. Při jednorázovém použití je účinek pomalejší než u chemických preparátů. V boji s tímto přípravkem je jeho správné načasování. Hlístice totiž účinkuje především na mladé plže v období přechodu jara na léto za vlhčího nebo deštivého počasí. Optimální teplota k aplikaci je 15 stupňů. Vhodné je aplikovat je na jaře, koncem léta a na podzim, abychom snížili přezimující populaci. Sporadicky vyhubí značné množství škůdců jako jsou slimáci, drátovci, různé druhy hmyzu a seberou také hodně semen plevelů i drůbež. Důležité je ji však přikrmovat zrním, protože potrava ze zahrady je bohatá na bílkoviny a je tak v jejich krmení narušena rovnováha mezi bílkovinami a uhlohydráty. Dospělé plzáky sbírají pouze kachny – indiští běžci. Za úvahu však stojí, zda do zeleninové zahrady pustit drůbež. Bývá z toho často více škody než užitku. Mezi pomocníky v boji mohou být i ježci, ropuchy, ještěrky, užovky, slepýši, rejsci a některé druhy ptáků. Použití přírodních repelentů a pastí je nejen účinným, ale také humanitárním způsobem, jak se vypořádat se slimáky a ochránit rostliny naší zahrady i okolní přírodě.

MVDr. Stanislav Kubesa – místopředseda ČZS pro odbornou činnost

Zkušenosti a postřehy s pěstováním révy na severu Moravy

Pominu-li pěstování révy na Opavsku u usedlostí v šedesátých letech minulého století, kdy se jednalo především o labruskové odrůdy a бага, ale občas se objevila také Chrupka bílá, Portugalské modré či jiné, ale především moštové odrůdy. Pamatuji si, že jeden zahrádkář ještě pěstoval Královnu Vinic a právě s řízkem této odrůdy jsem začal pěstovat vinnou révu. Brzy následovala Chrupka bílá a Portugalské modré. Po revoluci jsme společně s kolegou z Pusté Polomi (440 m.n.m) sháněli sazenice na jihu Moravy a začali jsme se pídit především po stolních odrůdách, ale těch bylo v polovině 90 let poskrovnu. Mou zahrádkou prošlo cca 130 odrůd od Čabaňské Perly, přes Okavu, Opál, Olšavu, Kodrjanku, Polu, Vitru, Guzal Karu, Topas, Götzei Zamosz, Veltlínské červené ranné, Festivalnyj, Dakota, Madlenka, Kokur, Jaloveskij Ustojčivij, Strašenskij a mnoho dalších, tak se mně podařilo sehnat. Většinu odrůd jsem postupně obměňoval. Vyřazoval jsem kromě moštových, také i stolní odrůdy pro větší náchylnost na houbové choroby, a to především pádlí a plíseň révová. Některé musely ustoupit stavebním záměrům.

Většina odrůd, které v současnosti pěstují mají být více či méně odolné na zmíněné houbové choroby, ale ve skutečnosti to tak jednoznačné není a všechny odrůdy vyžadují určitou chemickou ochranu. Je pravda, že dnes jsou v prodeji biopreparáty, s kterými nemám nejlepší výsledky, ale zřejmě bude chyba v používání (především v termínech aplikace ...). Výběr klasických chemických ochranných prostředků se v posledních letech silně omezuje a každoročně se snižuje spektrum povolených prostředků, přechází se právě na biopreparáty. Ostatní živočišní škůdci se u nás téměř nevyskytují jako např. zobonoska révová, obaleč mramorovaný, či obaleč jednopásný. Největší problémy mám s vosami a sršni. I když je od začátku léta chytám do lahví na pivo a šťávu, tak dokážou poškodit a zničit velkou část úrody. Nejnáchylnější jsou ranné a polorané odrůdy.

Co se týče roztočů (způsobující kadeřavost, plstnatost či puchýřovitost způsobená Vlnovníkem révovým) již po řadu let nepoužívám žádnou chemii na ně platí dravý roztoč *Thyphlodromus pyri*, který lze objednat u f. Biokont Laboratory spol. s r.o. Důležité je dravý roztoč aplikovat v zimních měsících, a to nejlépe v únoru, kdy pominuly silné mrazy. Rovněž je důležité roztoče co nejdříve aplikovat na keře, a pokud to ihned nejde pak uchovat v chladu. V letních měsících se neprodávají. Pokud se některých příznaků kadeřavosti plstnatosti či puchýřovitosti po létech objeví, není problém v následujícím zimním období aplikovat novou várku dravého roztoče.

Ze zkušenosti s minerálními hnojivy musím upozornit na důležitost nepřehnojování dusíkatými hnojivy. Hnojení by mělo být vyvážené, a to nejlépe hnojivy obohacenými mikro prvky např. Cererit. I přesto se občas vyskytne sprchávání květenství což je z nedostatku Boru – to se u mne občas objeví a to konkrétně u odrůdy Vostorg a Monarch a proto tyto odrůdy těsně před květem použijí postřik Boraxu. Obdobně se u některých odrůd objeví deficit hořčíku (spíše je v půdě nadbytek vápníku a objevuje se především u bílých odrůd). Ten se zpravidla projeví koncem vegetace, když není vhodný termín použití, tak v předjaří u těchto keřů aplikují zředěnou hořkou sůl. Deficit draslíků se projevuje u modrých odrůd (u některých je to odrůdová vlastnost) fialovým zbarvením listů, a to opět k závěru hospodářského roku. U těchto na podzim vytypovaných odrůd přidávám při podzimnímu rytí draselnou sůl.

Mechanické zásahy na vinném keři jsou nejdůležitější a časově nejnáročnější. Začínají zimním řezem, kdy se musí odstranit přes 80% réví, a to v podstatě podle způsobu vedení. Na jaře se nesmí opomenout čištění kmínků, vylamování přebytečných letorostů, zalamování fazochů, osečkování či vylamování listů v oblasti hroznů, ale to vše je na samostatnou přednášku.

Nyní se podělím se zkušenostmi odrůd, které v současnosti pěstují. Celkem mám vysázeno 71 odrůd.

Afrodita – má bujný růst, není výrazně napadaná chorobami, odrůda dozrávající v polovině září se středně velkou bílou bobulí

Akát Donskoj –trpí plísní šedou, modrá odrůda, s velkým hroznem a středně v. bobulí, dozrává v první dekádě září, při dozrávání bobule často uhnívají a upadávají

Aivaz – z modrých odrůd je málo napadaná houbovými chorobami, má velký hrozen, spíše větší chruplavou bobuli se zralostí v polovině září, ale dá se sklízet i v průběhu celého října.

Alden – jedná se o modrou labruskovou odrůdu, s velmi dobrou odolností k houbovým chorobám, má středně velký hrozen a jako zralý se třapiny lehce trhají a upadávají. Bobule dozrávají v první polovině září, kdy mění zelenou barvu na modrou dají se sklízet do konce října. Bobule jsou spíše

větší aromatické při plné zralosti do lesních jahod, ostružin – mají slizovitou konzistenci jako většina labruskových odrůd. Komu nevadí konzistence, pak doporučují do zahrádek.

Alladin – je částečně odolný k chorobám, má velký hrozen a velkou narůžovělou bobulí se zralostí v polovině měsíce září

Ananasnyj – je bílá labrusková odrůda s velmi dobrou odolností k chorobám, má dobrou násadu hroznů, středně velký až velký hrozen. Bobule jsou oválné středně velké až větší, mají slizovitou konzistenci. V chuti se projevuje ananas, lesní jahody a při plné zralosti až do medu. Dá se sklízet od první poloviny září až do konce října. Pro nenáročnost pěstování doporučují do zahrádek.

Arkádie – je bílá raná odrůda dozrávající v prvním týdnu září, má větší bobule vejčitého tvaru, jemně aromatická a u mě je hojně navštěvovaná vosami, a proto musí být rychle sklizená

Aromat – je odrůda poměrně odolná k chorobám, s menším hroznem a spíše menšími bobulemi dozrávajícími v polovině měsíce září.

Aron – je častěji napadán padlím, vyžaduje pravidelné ošetření, dozrává v polovině září, má velký hrozen a spíše větší bílou kulovitou bobulí

Augustin (Římský) - má bujný růst, při řezu se špatně udržuje hlava, musí se nechat delší letorosty třeba i s osmi pupeny, má spíše menší hrozen a velkou oválnou bílou bobulí

Augustovskij – u mě je nejranější dozrává někdy i v prvním týdnu měsíce srpna, ale hrozny dozrávají nestejně, má malý hrozen s malými aromatickými bobulemi.

BV 17-9-7 – odrůda je častěji napadaná padlím, huře pak dozrává dřevo, a ne všechny pupeny dobře vyraší, špatně se udržuje tvar keře. Jedná se o odrůdu s oválnou bobulí a růžovým líčkem, středně velkým hroznem a spíše větší chruplavou bobulí. Dozrává v první polovině měsíce září. Na podzim jsem odrůdu vyřadil.

BV18-30 – tato odrůda podobné vlastnosti jako předcházející BV 17-9-7 jen bobule jsou více zabarvené do červené barvy.

Cabernet Moravia – moštová odrůda dozrávající na přelomu září a října. Pěstují ji, protože je dosti odolná k houbovým chorobám, má velký hrozen a středně velké bobule.

Čarli – jedná se o odrůdu zdravého růstu, dozrává ve druhé polovině měsíce září, má velký hrozen, bobule jsou modré velké. Odrůda se hodí do zahrádek.

Danuta – často se u ní objevuje padlí, má velmi velký hrozen s malými bílými bobulemi, které dozrávají v říjnu. Na podzim jsem odrůdu vyřadil.

Diamant – byl vyšlechtěn v Bratislavě, je málo odolný k houbovým chorobám, má středně velký hrozen a středně velkou bílou bobulí. I tuto odrůdu jsem vyměnil.

Dora – má podobné vlastnosti jako Diamant a pro časté a silné napadení houbovými chorobami jsem na podzim vyměnil sazenici.

Dornfelder – odrůda velmi bujného růstu, dobře odolává houbovým chorobám, s velkým hroznem a středně velkou modrou bobulí. I když se jedná o moštovou odrůdu, tak se hodí i na přímou konzumaci

Frigo – drobná bílá odrůda s růžovým líčkem, bezsemenná. Odolnost k chorobám je průměrná.

Galahad - bílá odrůda s velkými oválnými bobulemi lahodné chuti a velkým hroznem, odolná k chorobám. Dozrává koncem srpna vhodná do našich zahrádek.

Greny – bílá odrůda s růžovým líčkem, při ponechání déle na keři je bobule krásně do růžova ožíněná. Má velké hrozny i velké bobule dozrává později ve druhé polovině září. Odrůda je poměrně odolná k houbovým chorobám.

Guzal Kara – je starší modrá odrůda s velkou bobulí i hroznem. V hroznu je velmi podobná odrůdě Olšava. Odolnost k chorobám je uspokojivá.

Hortda – modrá odrůda se středně velkými bobulemi a dlouhým hroznem. Odolnost k chorobám je dobrá, dozrává v první polovině září.

Jolanka – je bílá odrůda se středně až spíše menšími bobulemi a menším hroznem. Odrůda je odolná k chorobám, je slabšího vzrůstu, vhodná by byla do skleníku. Letorosty jsou tenčí, a kratší, i listy jsou menší. Dozrává začátkem září

Južnyj – je opět bílá odrůda se středními bobulemi a středně velkým hroznem a dobrou odolností k chorobám. Dozrává v první dekádě září.

Karus – modrá odrůda se středně velkou bobulí i hroznem. Odolnost k chorobám je dobrá, dozrává v polovině měsíce září.

Kardinál modrý – modrá odrůda s velkou oválnou bobulí a velkým řidším hroznem, s dobrou odolností k chorobám, bujnějšího vzrůstu. Dozrává na koncem měsíce srpna.

King – je bílá odrůda s velmi velkou bobulí, bujného vzrůstu, padlím ani peronosporou není moc napadaná, jen v září se objevuje plíseň šedá. Je ale velmi pozdní, dozrává až v polovině měsíce října.

Kišmiš století – je bezsemenná bílá odrůda s oválnou větší bobulí a středně velkým hroznem. Dozrává v první polovině měsíce září, k chorobám je odolná. Vhodná do okrajových oblastí.

Kišmiš Moldavskij – je bezsemenná odrůda, která v růstu je zelená a v době dozrávání zmodrá, bobule jsou oválné. Dozrává později koncem měsíce září a k chorobám je odolná.

Kobra – je bílá odrůda se středně velkou bobulí a středně velkým hroznem, dozrává v polovině měsíce září.

Krystal – je odrůda bílá s menšími bobulemi a menším hroznem. Je odolná a má charakteristické červené letorosty. Dozrává v první polovině měsíce září.

Křižovnikovaja – má spíše větší, oválné a chrupavé bobule žluté barvy s růžovým líčkem a většími hrozny. K chorobám je odolná a dozrává v první polovině měsíce září. Její nectností je malá násada hroznů.

Lena – je bílá, při dozrávání do zlatavá odrůda se středně velkými bobulemi a středním až větším hroznem. Dozrává začátkem září, tato odrůda je více choulostivá na padlí.

Medina – je modrá odrůda s menšími bobulemi a středně velkým hroznem je to spíše moštová odrůda příjemné aromatické chuti, která je poměrně odolná k chorobám. Dozrává v první polovině září.

Mladen – je bílá odrůda se středně velkými nahloučenými bobulemi a středně velkým hroznem, dozrává v první polovině září, odolnost k chorobám je průměrná.

Mohara – je bílá odrůda se středně velkou chutnou aromatickou bobulí i středně velkým řídkým hroznem. Odrůda je poměrně odolná k chorobám a dozrává začátkem září

Moldova (Moldovanočka) – je tmavě modrá odrůda s velmi velkou oválnou bobulí i velmi velkým hroznem a dozrává v první polovině září. Tato odrůda je dosti odolná k chorobám. Doporučují do zahrádek

Moldavskij černýj – je to modrá odrůda v plné zralosti až do černé barvy. Bobule jsou větší a hrozen je také velký. Dozrává v první polovině září.

Moly – je bílá odrůda se středně velkou bobulí a spíše menší s menším hroznem u mě se občas objeví plíseň. Dozrává v polovině měsíce září

Monarch – má velmi velkou bobuli (z mého sortimentu největší) dozrává ve druhé polovině měsíce září. V květenství má velmi velký hrozen, který pravidelně v následném období ve spodní polovině seschne. Odrůda je odolná k chorobám.

Mramornyj – bílá odrůda se středně velkou bobulí a středním hroznem, občas se objeví plíseň révová. Dozrává v první polovině září.

Nadjoždnyj – ještě nerodil, má mít velkou bílou bobuli a velký hrozen

Nero – modrá odrůda se středně velkou bobulí i hroznem, vůči chorobám odolná.

Niagara – bílá bezsemenná odrůda se středně velkou oválnou bobulí a spíše větším hroznem. Má střední odolnost k chorobám.

NO 8 – šlechtění, které mám již více let, je narůžovělé barvy s bobulí chruplavou středně velkou a středně velkým hroznem, k chorobám je dosti odolná

Olšava - je to starší odrůda vyšlechtěná v Polešovicích modré barvy středně velké bobule i hrozen. Odolnost k chorobám je spíše menší

Pamjat' Něgrul – modrá odrůda s velkou bobulí i velkým hroznem, s vysokou odolností k chorobám, je o něco pozdější – dozrává ve druhé polovině září

Portugalské modré – klasická modrá moštová odrůda se dosti náchylná k chorobám

Phoenix – bílá odrůda se středně velkou bobulí a středně velkým hroznem. Bobule jsou v hroznu nahloučené. Má menší odolnost k chorobám.

Picurka – má spíše menší bílé bobule a středně velký hrozen, jedná se o ranou odrůdu a když přezraje pak je citlivá na dotek a bobule opadávají. Odolnost k chorobám je dobrá

Preobrazenie – růžová odrůda s velmi velkými a oválnými bobulemi a velkým atraktivním hroznem a dobrou odolností k chorobám. Řízky špatně zakořeňují, proto doporučují roubovanou sazenici.

Regent – modrá odrůda s menšími bobulemi a středně velkým hroznem. Odolnost k chorobám je dobrá.

Regina – bílá odrůda se spíše menšími bobulemi a větším hroznem dozrává v polovině měsíce září. Má slabší odolnost k chorobám

Rondo – modrá moštová odrůda, která má v bobulích pro mě příliš mnoho semen. Je poměrně ranná dozrává koncem měsíce srpna. Je sice odolná k chorobám, ale vyřadil jsem ji ze sortimentu.

Rosa – růžová odrůda se středně velkými bobulemi i hroznem. Odrůda je ranná, dozrává koncem září, ale je náchylná k chorobám.

Roschfor – modrá odrůda s velmi velkou bobulí a velkým hroznem. Dozrává v první polovině měsíce září a má průměrnou odolnost k chorobám.

Rozárka – již podle názvu jde o růžovou odrůdu se středně velkými bobulemi a středně velkým hroznem, dozrává začátkem září a je náchylná na choroby.

Suručenskij – bílá odrůda se středními bobulemi a spíše větším hroznem, dozrává ve druhé polovině září. Odolnost k chorobám je střední.

Suzi – bílá odrůda s velkou bobulí a velmi velkým až 40 cm dlouhým hroznem. Má dobrou odolnost k chorobám a dozrává ve druhé polovině září, doporučují do zahrádek.

Talisman - bílá odrůda s velmi velkou bobulí a velkým hroznem. Odolnost k chorobám je střední, na hroznu jsou bobule nevyrovnané velikosti a dozrává v polovině září.

Teréz – má středně velkou bobuli a velký dlouhý hrozen. Odolnost je dobrá a dozrává koncem září

Topas – je starší bílá odrůda s chruplavou velkou bobulí a středním hroznem. Odolnost k chorobám je dobrá a dozrává v první polovině září.

Vakan – odrůda s modrou středně velkou bobulí a středně velkým hroznem. Odolnost k chorobám je dobrá a dozrává v první polovině září.

Vanda – je bílá odrůda s růžovým líčkem střední velikosti bobulí a dlouhým hroznem. Dozrává v polovině září a odolnost k chorobám je slabší.

Viktorie – je růžová do modrá odrůda, bobule jsou velké oválné, hrozen je řidší velký. Dozrává na přelomu měsíce srpna a září, odolnost k chorobám je dobrá

Vostorg – bílá odrůda bezpecková, bobule je velká oválná při dozrávání má bílé líčko jemně zabarvené do růžová. Odrůda je dosti odolná k chorobám a dozrává na přelomu srpna a září. Při řízkování špatně zakořeňuje.

Vostorg červený – má spíše kulatou do tmavě červenou bobuli spíše větší, hrozen je velký. Zraje na přelomu srpna a září. Odolnost k chorobám je vyšší.

Vostrog muscatnyj - je bílá odrůda se středně velkou mírně aromatickou bobulí, hrozen je střední velikosti a odolnost k chorobám je průměrná. Dozrává koncem měsíce srpna.

Zuzka – je bílá odrůda, má středně velké bobule a velký hrozen. Odolnost k chorobám je vyšší, dozrává začátkem září.

Ing. Josef Teuer, Velké Hoštice

Výstavy a akce v roce 2024

Vážení přátelé víte, kde je možnost v průběhu roku vidět kvalitní ovoce, víno, zeleninu a zajímavé květiny, bylinky, přísady a nejrůznější zahradnické potřeby? Kde načerpat nové informace a inspiraci pro vaši zahradu?

Na ÚS ČZS Opava byly zatím nahlášeny tyto termíny výstav a akcí pro letošní rok:

Jakubčovice **06. – 07.04.2024**
ÚS ČZS Opava **24.04.2024**
Slavkov **29.08.2024**

Malé Hoštice **07.09.2024**
Velké Hoštice **13. - 15.09.2024**
Štěpánkovice **14. – 15.09.2024**
Slavkov **28. – 29.09.2024**

Jarní výstava narcisů

Soutěž Mladý zahrádkář a Floristika 2024

Zahradní slavnost s květinovým aranžmá předního českého floristy Slávka RABUŠICE v Seniorcentru

Výstava ovoce a zeleniny

27. výstava hroznů Slezska

Výstava ovoce a zeleniny

Výstav ovoce, zeleniny a soutěž v aranžování květin

U této příležitosti připomínáme, že ÚS ČZS Opava poskytuje i v letošním roce na základě písemné žádosti příspěvek ve výši 1.000,- Kč na uspořádání zahrádkářské výstavy v základních organizacích. V písemné žádosti je třeba dodat stručné zhodnocení a popis akce, počet účastníků, náklady akce, kopii plakátu a fotografie z akce.

Představenstvo ÚS také schválilo pro rok 2024 poskytování finančního příspěvku ve výši 500,- Kč pro ZO za zajištění kolekce min. 10 ks vzorků ovoce a zeleniny na výstavy okresního, krajského a celostátního významu a personální zapojení se do akce.

Za ÚS ČZS: Vladimír Chovanec

Soutěž Mladý zahrádkář a Floristika 2024

Ve středu 24.4.2024 se uskutečnil již 37. ročník této soutěže v prostorách auly Masarykovy střední školy zemědělské a přírodovědné v Opavě. Soutěž pořádalo ÚS ČZS Opava ve spolupráci s odborem školství Magistrátu města Opavy a vedením „zemědělký“. Soutěže se zúčastnilo 58 žáků a studentů ze 14 ZŠ a SŠ. Soutěžící prokázali velmi dobré znalosti v testech i „poznávačce“ rostlin a další předvedli své umění v aranžování květin. Na stupních vítězů se umístili tito žáci a studenti:

Kategorie „Mladý zahrádkář – mladší žáci“ – 16 soutěžících

1. **místo** Kryštof Klein – ZŠ Slavkov
2. **místo** Eliška Zahlová – ZŠ Slavkov
3. **místo** Alexandra Steinová – ZŠ E. Beneše, Opava

Kategorie „Mladý zahrádkář – starší žáci“ – 22 soutěžících

1. **místo** Ondřej Rozsypal – ZŠ E. Beneše, Opava
2. **místo** Adéla Vašútová – ZŠ Mladecko
3. **místo** Lucie Švrčinová – ZŠ Šrámkova, Opava

Kategorie „Florista – základní školy“ – 16 soutěžících

1. **místo** Karolína Kučerová – ZŠ Mladecko
2. **místo** Eliška Švarcová – ZŠ Otická, Opava
3. **místo** Vendula Krkošková – ZŠ Šrámkova, Opava

Kategorie „Florista – střední školy“ – 4 soutěžící

1. **místo** Tereza Bednaříková – Střední škola průmyslová a umělecká Opava
2. **místo** Tereza Schwanová - Masarykova střední škola zemědělská a přírodovědná
3. **místo** Kristýna Homolová - Masarykova střední škola zemědělská a přírodovědná

Na závěr zajímavého dopoledne převzali vítězové diplom a hodnotné ceny z rukou místopředsedy ÚS ČZS MVDr. Stanislava Kubesy a vedoucí odboru školství Ing. Andrey Štenclové. Všichni soutěžící také dostali hrnkovou květinu a malé občerstvení.

Děkujeme vedení Masarykovy střední školy zemědělské a přírodovědné, Magistrátu města Opavy a učitelům všech zúčastněných škol za podporu této akce. Poděkování patří také všem členům předsednictva ÚS ČZS Opava za organizační a technickou přípravu a zajištění této úspěšné soutěže dětí a mládeže.

Za ÚS ČZS: Vladimír Chovanec

Členové představenstva ÚS ČZS Opava a
zástupkyně odboru školství Magistrátu
města Opavy na 37. ročníku soutěže Mladý
zahradkář a Floristika 2024

Rady do zahrady na červen

Červen je na zahradě především ve znamení péče o vysazené rostliny i rychle rostoucí trávník. Dohlíží se na sílící plodiny, jako jsou rajčata, okurky, papriky, dýně nebo jahody. Podobnou pozornost vyžadují také okrasné truhlíky plné petunií, muškátů a dalších krásků. A to pořád není všechno. Na co v červnu na zahradě nesmíte zapomenout?

Okrasná zahrada

- Okrasné keře a květiny, které se touto dobou chystají kvést, **je potřeba ještě před rozkvětem** naposledy přihnojit. Jedná se například o růže nebo mečíky.
- U okrasných, truhlíkových květin, jako jsou například macešky, petunie nebo aksamitníky, je nejvyšší čas zaštipat uschlé květy.
- Květy cibulovin, jako jsou tulipány, krokusy nebo narcisky, mají v červnu už to nejlepší za sebou – stahují se do cibulek. Ty můžeme ze záhonů vyrýt a přenést na suché a chladné místo, kde budou až do podzimu hybernovat.
- Vysazují se jiriny, rododendrony, mečíky a azalky.

Užitková zahrada

I když se může zdát, že by touto dobou měly být už všechny užitkové plodiny zasazené v zemi a že je tedy na jakékoli další výsevy pozdě, není tomu tak. Pokud jste doposud nestíhali věnovat svým záhonům dostatek pozornosti, ale přeci jen byste na nich rádi něco měli, nezoufejte. Ještě to není úplně ztracené.

Co vysít v červnu

- Zeleninu určenou k pozdní sklizni – **mrkev, červenou řepu, ředkve i keříčkové fazole**.
- Vysít je možné také **pórek, zelí nebo růžičkovou kapustu**.
- Pokud milujete v létě k večeři salátové mísy, vysejte si na záhon **saláty, případně špenát a mangold**. Ty je možné vysévat a sklízet průběžně celou sezónu.

Spolu s deštivým počasím a rostoucí zelení se na záhonech objevili naši každoroční nepřátelé – slimáci. Během pár dní dokážou zlikvidovat veškeré rostliny pilně pěstované zeleniny!